

Pospíšil, Ivo

Jubileum Jiřího Gazdy

Opera Slavica. 2008, vol. 18, iss. 4, pp. 57-58

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/116437>

Access Date: 04. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

tického vydání textů *Staročeské hlaholské zlomky* (Rozpravy ČSAV 96/4, 1986) a editorkou staročeského překladu kanonických knih Starého zákona *Česká bible Hlaholské (bible Vyšebrodská)* (2000) a staročeského překladu biblické dějepavy *Staročeský hlaholský Comestor* (2002). Svou teoretickou a editorskou prací vydobyla Ludmila Pacnerová do té doby v bohemistice i slavistice více méně opomíjené kapitole českého písemnictví důstojné postavení a nejenom vydáním Staročeské hlaholské bible tak splnila přání, kdysi vyslovené Josefem Dobrovským, aby si totiž „dal někdo tu námahu a přepsal celý rukopis českými písmeny.“

Doktorka Pacnerová však nebyla pouze erudovanou vědkyní, ale také velice milým člověkem, který byl dennodenně vybavený nepostradatelným přátelským úsměvem. Je obdivuhodné, s jakým nadšením a veselou myslí chodila až do posledních dnů svého života na své dlouholeté pracoviště v etymologickém oddělení Ústavu pro jazyk český, kde se setkávala se svými kolegy a kde jsme ji před pár lety měli možnost poznat také my nováčci. Při vzpomínce na ni nám vždy vytane na mysl především několik slov: neutuchající chuť do práce, láska k tradici, laskavý smysl pro humor a životní nadhled.

Jana Villnow Komárková
Vít Boček

Jubileum Jiřího Gazdy

Ten, kdo se zabýval a zabývá lingvistickou rusistikou, zejména překotným vývojem ruského jazyka v posledních desetiletích, nemůže pominout jeho práce z oblasti ruské lexikologie, které neziřídka přecházejí ke zkoumání ruské publicistiky a krásné literatury. Brněnský rusista-lingvista PhDr. Jiří Gazda, CSc., oslavil na počátku prosince 2008 padesátiny (nar. 2. 12. 1958 ve Znojmě). Po gymnaziálních studiích absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity J. E. Purkyně v Brně (ruštinu a psychologii) a po ukončení interní aspirantury zůstal na tehdejší Katedře ruského jazyka jako odborný asistent. Lexikologie se stala jeho osudem již v diplomové práci, v níž organicky spojil oba své obory (*Neologismy v časopise „Voprosy psichologii“*, 1983) Jeho kandidátská disertace se jmenovala *Integrace cizojazyčných prvků v slovní zásobě současné ruštiny a češtiny: na materiálu substantivních neologismů* a pojednávala o tématu, kterým se mohl ještě intenzivněji zabývat po převratných společenských zlomech, jimiž prošla střední, jihovýchodní a východní Evropa na konci 80. a počátku 90. let 20. století – a jak se později ukázalo vlastně celý svět. Jeho zájem pak vykristalizoval ve sféře ruské lexikologie a slovtvorby, jazyka současné publicistiky, neologii, sociolingvistiky, lingvokulturologii a areálové lingvistiky. Zejména v posledně jmenované oblasti se od poloviny 90. let minulého století aktivně podílel na formulování stěžejního programu filologicko-areálových studií (Pospíšil, I. – Gazda, J. – Holzer, J.: *Integrovaná žánrová typologie [Komparativní genologie]. Projekt – metodologie – terminologie – struktura oboru – studie*. Brno 1999). Podílel se také klíčovými příspěvky na tvorbě dalších areálových publikací v projektech podpořených Vzdělávací nadací Jana Husa a v společných projektech s Vídeňskou univerzitou. Jubilant je autorem desítek studií publikovaných doma, ale také v Rusku, Německu a Srbsku. Knižně uveřejnil práci *Dynamika a internacionalizace slovní zásoby současné ruštiny (Brno 2002)* a

z řešitelství grantu AV ČR výtěžil monografii *Proměny jazyka a literatury v současných ruských textech* (Brno 2007, spolu s autorem těchto řádků). Jiří Gazda neopomíjí ani editorství vědeckých sborníků (*Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno 1999; *Jazykovědná rusistika na počátku nového tisíciletí*. Brno 2002; *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky 2*. Brno 2005) a autorství učebních textů (*Ruská textová cvičebnice pro posluchače psychologie*, spolu se Z. Stránskou, 1987; *Úvod do jazykovědy v přehledech a cvičeních*, spolu s H. M. Myronovou, 1995).

Jako oblíbený pedagog se soustřeďuje zejména na obecné jazykovědné kurzy, lexikologii současné ruštiny, novou jazykovědnou metodologii, jazyk ruské publicistiky a ruštinu v obchodní a podnikatelské sféře, ale také na překlad a jazykové hry. V současnosti je členem redakční rady a výkonným redaktorem časopisu *Opera Slavica*, významným spolupůrcem tohoto hlavního tiskového orgánu brněnské slavistiky, který má celostátní a mezinárodní působnost, členem redakčního kruhu časopisu *Novaja rusistika*, členem Kabinetu integrované žánrové typologie a areálových studií při Ústavu slavistiky FF MU, členem Sdružení na podporu brněnské slavistiky, Jazykovědného sdružení a České asociace rusistů. V letech 2002-2006 byl proděkanem Filozofické fakulty MU pro studium. Zájmy Jiřího Gazdy jsou široké a vzpomínané jubileum je jen malým ohlédnutím na cestě lingvisty, který jazykové jevy zkoumá v souvislostech a s přesahy k řadě vědních oborů. Je to něco, co je krajně obtížné, náročné, ale v dnešní dynamické době nezbytné a jedině produktivní. Hic Rhodus hic salta.

Ivo Pospíšil